

En canvi, en referir-nos concretament al massís orogràfic del Montseny, en alguns aspectes que d'ell tractarem, haurem adoptat l'element topogràfic «muntanya» com a forma-tipus. Afegirem que aquestes es complementen en el conjunt d'un quadre fisiogràfic.

Notacions

Per tal de facilitar la intel·ligència de les fórmules, donem a continuació el significat de les lletres que en elles hi fem.

En la fig. 1, una forma del relleu (una vall) ve representada en projecció horitzontal per corbes de nivell $M_1, M_2, M_3, \dots, M_n$, de longituds respectives $\Lambda_1, \Lambda_2, \Lambda_3, \dots, \Lambda_n$, i alçàries $h_1, h_2, h_3, \dots, h_n$. Si h és l'equidistància, hom sap que $h_1 = h$; $h_2 = 2h$; $h_3 = 3h$;..... $h_n = nh$. A l'àrea enclosa entre la corba M_n i la M_3 , per exemple, l'anomenem G_3 , i a l'àrea compresa entre les corbes M_2 i M_3 la designem per g_3 . L'àrea total del relleu o sigui la que enclou la corba M_n , és $G_0 = G = g_1 + g_2 + g_3 + \dots + g_n$.

L'angle corresponent al pendent mig entre les corbes M_3 i M_4 , per exemple, el designarem φ_3 . B serà el pendent mig entre la corba hipsomètrica més baixa i el cim.

En general, en una vall les línies hipsomètriques tindran solució de continuïtat; del contrari, la depressió o conca és tancada. Així, podem suposar assimilada a la figura 1 la nostra comarca, ja que els colls i congostos que la fan accessible a la seva estructura hidrogràfica, són en el nostre cas interrupcions del relleu que no cal tenir en compte.

Volumetria

La determinació del volum que amida una forma qualsevol, és un càlcul que convé efectuar per obtenir altres dades morfomètriques: l'altitud mitja, per exemple. És possible que el coneixement de la massa d'un element morfològic determinat tingui en el futur més aplicacions que en l'estat actual de les teories; però segurament un nou horitzó se li obra si algunes orogènesis poden explicar-se amb lleis anàlogues a les de la mecànica ondulatoria, en les que la massa del centre vibrant hi té una participació essencial. Així podríem estudiar a la nostra comarca, coneguda l'expressió volumètrica (en valors numèrics) del Montseny, la intensitat de les onades orogèniques que va emetre aquesta muntanya, segons Marcel Chevalier (2), en temps oligocènics; els efectes que exercí en la formació d'altres serres ens els explica la tectònica. De totes maneres creiem que aquestes excepcions són bastant atrevides, no pel fet de no haver-les vist encara exposades, sinó perquè fóra prematur intentar la seva explicació a unes opinions genètiques avui molt discutides.

(2) «Geografia Física de Catalunya».